

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 260.107 van 13 juni 2024
in de zaak A. 232.266/VII-42.019**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Marie Doutrepont
 kantoor houdend te 1210 Brussel
 Haachtsesteenweg 55
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen : de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
 VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
 kantoor houdend te 1070 Brussel
 Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 19 november 2020, strekt tot de cassatie van arrest nr. 242.566 van 20 oktober 2020 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 14.135 van 11 januari 2021.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Benny De Sutter heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2024.

Staatsraad Frédéric Vanneste heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marie Doutrepont, die verschijnt voor verzoekster, is gehoord.

Auditeur Benny De Sutter heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna: RvS-wet).

III. Feiten

3. Op 20 april 2020 neemt de verwerende partij een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus in hoofde van verzoekster.

Tegen deze weigeringsbeslissing tekent verzoekster op 11 mei 2020 beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Bij arrest nr. 242.566 van 20 oktober 2020 beslist de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat verzoekster niet wordt erkend als vluchteling en dat haar de subsidiaire beschermingsstatus niet wordt toegekend.

Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoekster werpt in een eerste middel de schending op van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) en de artikelen 48/6, §§ 1, 4 en 5, en 48/7 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet), gelezen in samenhang met artikel 4 van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming’ (hierna: richtlijn 2011/95).

Verzoekster voert aan dat de door haar bijgebrachte psychologische en psychosociale attesten talrijke nawerkingen aantonen van de slechte behandeling die zij heeft ondergaan. Er blijkt met name uit dat zij in haar land van herkomst reeds het slachtoffer is geweest van onmenselijke en vernederende behandelingen, in strijd met artikel 3 van het EVRM. De redenering in het bestreden arrest dat een psychologe “nooit met volledige zekerheid de precieze feitelijke omstandigheden kan schetsen die aan de basis liggen van de psychische problemen”, dat de psychologe zich voor de interpretatie van de problemen van de verzoekende partij “grotendeels moet baseren op [diens] eigen verklaringen, dewelke [...] als ongeloofwaardig worden beoordeeld” en dat

hetzelfde geldt voor het verslag van de sociaal werkster, strijdt met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) en van de Raad van State. Het EHRM herinnert eraan dat van slachtoffers van onmenselijke behandelingen niet kan worden verwacht dat zij een volledig samenhangend verslag geven van de traumatische gebeurtenissen waarvan zij het slachtoffer zijn geweest. Het Hof voegt daaraan nog toe dat wanneer een asielzoekster aan de hand van medische stukken aantoont dat zij slechte behandelingen in de zin van artikel 3 EVRM heeft ondergaan, het aan de Staat toekomt om alle twijfel weg te nemen wat betreft het risico om alsnog te worden onderworpen aan een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM in geval van verwijdering. Door de neerlegging van een medisch attest wordt de vaststelling van een algemeen gebrek aan geloofwaardigheid van het asielrelaas aldus ongedaan gemaakt. Het Hof stelt ook dat de asielinstanties moeten trachten de oorzaak van de nawerkingen van de slechte behandelingen te onderzoeken en de risico's die zij aan het licht brengen, te beoordelen.

Verzoekster “benadrukt dat het bestreden arrest geen afbreuk doet aan het feit dat zij psychologische nawerkingen heeft die verenigbaar zijn met een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM”. Het arrest stelt echter dat deze nawerkingen geen vrees voor vervolging bij terugkeer naar het land van herkomst aan het licht kunnen brengen. Deze redenering kan niet worden begrepen, aangezien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet eerst de oorsprong van deze psychologische nawerkingen probeert vast te stellen. Overeenkomstig de aangehaalde rechtspraak van het EHRM en van de Raad van State kon in het bestreden arrest niet enerzijds worden gesteld dat de psychologische nawerkingen van verzoekende partij geen vrees voor vervolging aan het licht konden brengen, terwijl anderzijds wel werd gewezen op het bestaan van psychologische nawerkingen die verenigbaar zijn met een behandeling strijdig met artikel 3 EVRM, en werd verklaard dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet in staat was om de feitelijke omstandigheden aan de grondslag van bewuste nawerkingen vast te stellen.

Indien een persoon wordt behandeld op een wijze die artikel 3 EVRM schendt, kan internationale bescherming niet worden geweigerd omwille van de enige reden dat de omstandigheden van bewuste behandeling niet nauwkeurig genoeg zouden zijn. Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van oordeel was dat hij meer informatie nodig had om over de oorsprong van de waargenomen nawerkingen te oordelen, diende hij de aanvankelijk bestreden beslissing te vernietigen, opdat verzoekster opnieuw zou kunnen worden verhoord over de punten die verduidelijking behoeften. Het onderzoek naar de geloofwaardigheid van verzoekster heeft de objectieve bevindingen in dit dossier verdoezeld. De psychologische nawerkingen van slechte behandelingen, vastgesteld in psychologische attesten, zijn objectieve elementen die niet zomaar kunnen worden weggewuifd omdat verzoeksters geloofwaardigheid in twijfel wordt getrokken. Het bestreden arrest wijst de attesten echter af aan de hand van stereotype zinnen.

In onderhavige zaak zijn de psychologische attesten die getuigen van talrijke nawerkingen van de slechte behandeling waarvan verzoekster het slachtoffer is geweest, bedoeld als compensatie voor het feit dat haar relaas niet geloofwaardig werd geacht. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kon deze attesten niet afwijzen zonder te proberen de oorzaak van deze nawerkingen vast te stellen, en de risico's die zij aan het licht brachten, concreet in te schatten. Concreet heeft verzoekster inderdaad aangehaald in het verleden herhaaldelijk het slachtoffer te zijn geweest van gendergerelateerd geweld (aanranding in de kindertijd, genitale verminking, gedwongen huwelijk, herhaaldelijke verkrachtingen binnen het huwelijk, intrafamiliaal geweld). Ze legt dienaangaande verschillende psychologische documenten voor die de nawerkingen van dit geweld aankaarten. Ze stelde uitdrukkelijk opnieuw gendergerelateerd geweld te vrezen bij een eventuele terugkeer naar Soedan, onder meer in haar hoedanigheid van gescheiden vrouw. Er dient echter te worden vastgesteld dat de situatie van gescheiden vrouwen in Soedan op generlei wijze werd onderzocht door de verwerende partij, wat door verzoekster aan de kaak werd gesteld in haar verzoekschrift voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Desalniettemin

oordeelde die Raad dat zulk onderzoek niet noodzakelijk was. De “landeninformatie” waarnaar in het bestreden arrest verwezen wordt, bedraagt feitelijk één paragraaf uit één artikel die door verzoekster bijgebracht werd ter illustratie van de situatie van vrouwen die slachtoffers zijn van intrafamiliaal geweld in Soedan. Het was noch de bedoeling, noch de rol van verzoekster om diepgaand en eigenzinnig de situatie van gescheiden vrouwen in Soedan te onderzoeken. De artikelen 48/6 en 48/7 van de vreemdelingenwet, alsmede artikel 4 van richtlijn 2011/95, houden in dat de bewijslast in asielzaken gedeeld dient te worden en dat het aan de asielinstantie toekomt om de objectieve situatie in het land van herkomst te onderzoeken. Het bestreden arrest past inderdaad de artikelen 48/6 en 48/7 van de vreemdelingenwet toe, maar houdt geen rekening met de gedeelde bewijslast in asielzaken en het feit dat deze bewijslast een onderzoeksplicht inhoudt ten opzichte van de asielinstantie. In een soortgelijke zaak heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een beslissing van de verwerende partij vernietigd omwille van de afwezigheid van onderzoek van de objectieve situatie.

Door, enerzijds, het verzuim van de verwerende partij om de oorsprong van de vastgestelde psychologische nawerkingen geleden door verzoekster, en de daaraan verbonden risico's, te onderzoeken en te beoordelen, niet te bestraffen en, anderzijds, het beginsel van de gedeelde bewijslast in asielzaken incorrect toe te passen, door te menen dat de landeninformatie die door verzoekster louter ter illustratie werd aangehaald, voldoende was om te besluiten over een afwezigheid van vervolging van gescheiden vrouwen in Soedan, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest het door verzoekster aangehaald risico van een inbreuk op artikel 3 van het EVRM niet voldoende ernstig, volledig en grondig onderzocht en schendt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de bepalingen aangehaald in het middel.

5. In haar memorie van antwoord stelt de verwerende partij dat gezien het bestreden arrest geen uitspraak doet over een verwijderingsmaatregel, verzoekster geen schending van artikel 3 EVRM kan inroepen, zodat zij het middel

in deze mate niet ontvankelijk acht. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zou immers enkel uitspraak doen over de toepassing van de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet, en niet over de toepassing van artikel 3 EVRM. Gezien het middel genomen uit de schending van artikel 3 EVRM niet ontvankelijk is, is ook het middel genomen uit de schending van artikel 13 EVRM, dat enkel in combinatie kan worden ingeroepen en aldus in samenhang met artikel 3 EVRM werd gelezen door verzoekster, tevens onontvankelijk.

Wat betreft de door verzoekster neergelegde psychologische attesten meent de verwerende partij dat deze door het bestreden arrest wel degelijk werden onderzocht, maar dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft besloten de argumentatie van verzoekster dienaangaande niet te volgen. De beoordeling van de bewijswaarde betreft een feitelijke appreciatie die aan die Raad voor Vreemdelingenbetwistingen toekomt. Rekening houdend met alle elementen van het dossier mocht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluiten dat verzoekster niet aannemelijk kon maken dat zij ingevolge de huwelijksproblemen met haar echtgenoot vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin diende te vrezen.

Betreffende het feit dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het verzuim van de aanvankelijk bestreden beslissing om de oorsprong van de psychologische nawerkingen geleden door verzoekster te onderzoeken, niet heeft bestraft, meent de verwerende partij dat verzoekster geen belang zou hebben bij deze kritiek, daar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen over een volle rechtsmacht beschikte en aldus als feitenrechter heeft geoordeeld over de bewijswaarde van de door verzoekster neergelegde documenten. Het komt aan de Raad van State niet toe om, als cassatierechter, in de plaats van de feitenrechter de bewijswaarde van stukken te beoordelen.

Wat betreft de door verzoekster ingeroepen schending van het beginsel van gedeelde bewijslast in asielzaken, meent de verwerende partij dat verzoekster een foutieve lezing doet van het bestreden arrest. Volgens de verwerende partij zou de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet louter op

basis van de door verzoekster aangebrachte landeninformatie hebben besloten tot de afwezigheid van vervolging van gescheiden vrouwen in Soedan, maar op de verklaringen vanwege verzoekster, de door haar bijgebrachte stukken en landeninformatie. De verwerende partij verwijst dienaangaande naar de overwegingen 4.4.4 t.e.m. 4.4.6 van het bestreden arrest. Daarenboven meent zij inzake de verdeling van de bewijslast in asielzaken dat het aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle elementen toe te lichten betreffende diens relaas, en aan de asielinstanties om dit relaas te beoordelen in het licht van de Vluchtelingenconventie en de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet. Ze stelt nog dat het voordeel van de twijfel slechts speelt wanneer na onderzoek van alle elementen, het relaas van de verzoeker om internationale bescherming als waarachtig overkomt en niet in strijd is met de informatie gevoegd aan het administratief dossier, zodanig dat van een “gedeelde bewijslast” slechts sprake kan zijn in de mate dat de betrokkene voldoende medewerking verleent en waarheidsgetrouwe en coherente verklaringen aflegt. Tot slot komt het aan de Raad van State niet toe om, als cassatierechter, in de plaats van de feitenrechter de bewijswaarde van stukken te beoordelen.

6. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoekster het middel. Zij voegt toe dat wat betreft de aangevoerde schending van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, noch voor de verwerende partij, noch voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een tegensprekelijk debat werd gevoerd over de situatie van gescheiden vrouwen in Soedan, zodat zij over geen effectief beroepsmiddel beschikt. Zodoende schendt het bestreden arrest, dat de aanvankelijk bestreden beslissing weigert te vernietigen wegens afwezigheid van een tegensprekelijk onderzoek over de situatie van gescheiden vrouwen in Soedan en zulks onderzoek evenmin voert, de artikelen 3 en 13 van het EVRM.

Verder neemt verzoekster akte van het feit dat de verwerende partij geen antwoord biedt op de opgeworpen kritiek, maar enkel meent dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich zelfstandig mag uiten over de bewijswaarde van de neergelegde documenten. Dit is geen antwoord op het verwijt

dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich de vraag niet heeft gesteld naar de manier waarop verzoekster de psychologische aandoeningen, vastgesteld in psychologische attesten, heeft opgelopen.

Wat betreft het feit dat het bestreden arrest wel degelijk op een correcte wijze een onderzoek zou hebben gevoerd naar de situatie van gescheiden vrouwen in Soedan, en dat dit onderzoek werd gevoerd in het kader van zijn bevoegdheid in volle rechtsmacht, verwijst verzoekster naar een arrest van de Raad van State waarin deze laatste heeft overwogen dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen weliswaar ambtshalve een vraag kan onderzoeken die niet door de verwerende partij is onderzocht, maar dat hij in dat geval de partijen in de gelegenheid moet stellen om hun opmerkingen te doen gelden, op straffe van miskenning van het beginsel van hoor en wederhoor en dus van de rechten van verdediging. Het bestreden arrest heeft aldus het beginsel van de gedeelde bewijslast in asielzaken, alsmede de rechten van verdediging geschonden door eigenzinnig, en zonder de partijen hieromtrent te horen, de zaak te beslechten wat betreft het door verzoekster aangehaalde risico als gescheiden vrouw in Soedan, dat niet door de verwerende partij werd onderzocht omdat dit risico ongeloofwaardig werd geacht. In tegenstelling tot wat de verwerende partij meent, betreft het beginsel van de gedeelde bewijslast in asielzaken niet enkel de zaken waarin de geloofwaardigheid niet in het gedrang wordt gesteld, maar wel alle zaken. Dit is ook logisch, gelet op de machtsverhouding tussen de partijen in asielzaken.

Beoordeling

7. Zoals de verwerende partij aangeeft, bevat noch het bestreden arrest noch de aanvankelijk bestreden beslissing een verwijderingsmaatregel. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft verzoeksters volgend verzoek om internationale bescherming echter onderzocht in het licht van zowel artikel 48/3 als 48/4 van de vreemdelingenwet als artikel 3 van het EVRM. Net daarom kan

verzoekster op ontvankelijke wijze een schending van deze verdragsbepaling inroepen.

8. Met het bestreden arrest worden de erkenning als vluchteling en de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd aan verzoekster.

Verzoekster voert een schending aan van artikel 48/6, §§1, 4 en 5, en artikel 48/7 van de vreemdelingenwet, gelezen in samenhang met artikel 4 van richtlijn 2011/95 omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beginsel van de gedeelde bewijslast incorrect zou hebben toegepast. Daarmee samenhangend stelt verzoekster dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het risico van een inbreuk op artikel 3 van het EVRM niet voldoende ernstig, volledig en grondig onderzocht heeft.

Artikel 48/6, §§1, 4 en 5, van de vreemdelingenwet luiden als volgt:

§ 1 De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.

Het ontbreken van de in het eerste lid bedoelde elementen, en meer in het bijzonder het ontbreken van het bewijs omtrent de identiteit of nationaliteit, die kernelementen uitmaken in een procedure tot beoordeling van een verzoek om internationale bescherming, vormt een negatieve indicatie met betrekking tot de algehele geloofwaardigheid van verzoekers relaas, tenzij de verzoeker een bevredigende verklaring heeft gegeven voor het ontbreken ervan.

Indien de met het onderzoek van het verzoek belaste instanties goede redenen hebben om aan te nemen dat de verzoeker informatie, stukken, documenten of andere elementen achterhoudt die essentieel zijn voor een correcte beoordeling van het verzoek, kunnen zij de verzoeker uitnodigen om deze elementen onverwijld voor te leggen, wat ook hun drager is. De

weigering van de verzoeker om deze elementen voor te leggen zonder bevredigende verklaring kan een aanwijzing zijn van zijn weigering om te voldoen aan zijn medewerkingsplicht zoals bedoeld in het eerste lid.

[...]

§ 4 Wanneer de verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, behoeven deze aspecten geen bevestiging indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;

b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;

c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;

d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;

e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.

§ 5 De met het onderzoek belaste instanties beoordelen het verzoek op individuele, objectieve en onpartijdige wijze en houden rekening met de volgende elementen:

a) alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;

b) de door de verzoeker afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de verzoeker aan vervolging of ernstige schade is blootgesteld of blootgesteld zou kunnen worden;

c) de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade, overeenkomen;

d) de vraag of de verzoeker, sedert hij zijn land van herkomst heeft verlaten, al dan niet activiteiten heeft uitgeoefend, die hem zouden kunnen blootstellen aan vervolging of ernstige schade indien hij naar zijn land van herkomst zou terugkeren;

e) de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de verzoeker zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waarvan hij de nationaliteit kan invoeren.

Artikel 48/7 van de vreemdelingenwet bepaalt:

Het feit dat een asielzoeker in het verleden reeds werd vervolgd, of reeds ernstige schade heeft ondergaan, of reeds rechtstreeks is bedreigd met

dergelijke vervolging of met dergelijke schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees voor vervolging gegrond is en het risico op ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.

Artikel 4 van richtlijn 2011/95, dat als opschrift „Beoordeling van feiten en omstandigheden” draagt en deel uitmaakt van hoofdstuk II van deze richtlijn („Beoordeling van verzoeken om internationale bescherming”), bepaalt in de leden 3 en 4:

“3. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis en houdt onder meer rekening met:

a) alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;

b) de door de verzoeker afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de verzoeker aan vervolging of andere ernstige schade blootgesteld is dan wel blootgesteld zou kunnen worden;

c) de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade overeenkomen;

[...]

4. Het feit dat de verzoeker in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of aan ernstige schade, of dat hij rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of dergelijke schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.”

9. Overeenkomstig artikel 48/6, §5, dienen de met het onderzoek belaste instanties het verzoek op individuele, objectieve en onpartijdige wijze te beoordelen en rekening te houden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast.

10. In het bestreden arrest stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast dat “kan aangenomen worden dat verzoekster behoort tot een sociale groep in Soedan, met name de vrouwen die gescheiden (zullen) zijn.”

In verband met de “vervolgingsvrees ingevolge een (potentiële) echtscheiding” verwijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen naar de door verzoekster bijgebrachte landeninformatie. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt vast dat er “niet [uit] blijkt dat er voor vrouwen in Soedan een wettelijk verbod bestaat om te scheiden” en “dat vrouwen in Soedan wel degelijk de mogelijkheid hebben om een echtscheiding te vragen”. Hij besluit dan ook dat dat uit deze landeninformatie “niet [blijkt] dat een echtgescheiden vrouw in Soedan daden van vervolging, zoals bepaald en omschreven in artikel 48/3, §2, van de Vreemdelingenwet, zal ondergaan”.

Daarnaast overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat verzoekster “evenmin een concreet gegeven [bijbrengt] waaruit de afwezigheid kan blijken van een effectieve en niet-tijdelijke bescherming tegen daden van vervolging in Soedan” en dat aangezien “vrouwen in Soedan de wettelijke mogelijkheid hebben om een echtscheiding aan te vragen en verzoekster tevens het profiel heeft van een universitair gevormde vrouw, [...] ze op generlei wijze concreet aannemelijk [maakt] dat ze geen bescherming zou kunnen bekomen louter en alleen omwille van het feit dat ze een gescheiden vrouw is”.

11. In het door verzoekster bijgebrachte landenrapport valt te lezen dat een echtscheiding, vooral wanneer aangevraagd door de vrouw, sociaal niet aanvaard wordt in Soedan (*“divorce (or even being unmarried) is socially unacceptable, especially when requested by the wife”*), dat gescheiden vrouwen sociale isolatie ondergaan of zelfs verder geweld vanwege andere familieleden, vermits het hen niet wordt toegelaten onafhankelijk in een afzonderlijke woning te leven (*“Divorcees suffer social isolation or even further violence from other members of the family (as they are not allowed to live independently in a separate*

home”)), dat echtscheiding niet gemakkelijk kan worden verkregen (“Moreover, the divorce is not easily obtained”) en dat het recht om te scheiden volgens de islamitische wetgeving (sharia) uitsluitend toekomt aan de echtgenoot, en dat misbruikers geneigd zijn te weigeren om te scheiden van hun slachtoffers (“Moreover, the divorce is not easily obtained. According to Islamic law (sharia) the right to divorce is exclusively granted to the husband, and abusers tend to refuse to divorce their victims”).

Het rapport stelt dat een echtscheiding, vooral wanneer aangevraagd door de vrouw, sociaal niet aanvaard wordt in Soedan. In de passage waarop de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich baseert in randnummer 4.4.6 wordt niet verduidelijkt of de Staat of internationale organisaties bescherming kunnen bieden of willen bieden tegen het (potentiële) geweld dat gescheiden vrouwen ondergaan. Evenmin stelt de bewuste passage dat vrouwen wettelijk een scheiding kunnen verkrijgen zonder de toestemming van hun echtgenoot. Integendeel, er wordt aangegeven dat dit volgens de sharia niet kan en dat geweldplegers geneigd zijn de scheiding niet toe te staan.

12. Door zich enkel op de geciteerde partiële gegevens te baseren en geen rekening te houden met de voormelde andere elementen uit het landenrapport, onder meer dat volgens de sharia enkel mannen recht hebben op echtscheiding en dat gescheiden vrouwen sociaal geïsoleerd worden en geweld ondergaan, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een onvoldoende zorgvuldig onderzoek gevoerd in het licht van artikel 3 EVRM en artikel 48/6, § 5, van de vreemdelingenwet. In het licht van deze informatie is met name onvoldoende onderzocht of de overheden van het land van herkomst de nodige bescherming bieden voor gescheiden vrouwen tegen geweld van niet statelijke actoren.

13. Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt arrest nr. 242.566 van 20 oktober 2020 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

2. Dit arrest zal in de registers van voormelde Raad worden overgeschreven, en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

3. De zaak wordt verwezen naar een anders samengestelde kamer van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro, en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan verzoekster.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op dertien juni tweeduizend vierentwintig door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Francis Van Nuffel,	staatsraad,
Frédéric Vanneste	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams